



رامین جهان‌پور – جوزف کنراد» در سال ۱۸۵۷ میلادی در روسیه از پدر و مادری لهستانی و اهل کتاب و سیاست به‌دنی‌ا آمد. پدر او که خود اهل قلم بود، یکی از مخالفان سرسخت روس‌ها بود و به‌خاطر همین دائم مورد تفتیش و تعقیب سیاسی دولتمردان شوروی سابق قرار می‌گرفت. پدرش که نمی‌خواست سرنوشت او برای پسرش هم تکرار شود در ۱۷سالگی کنراد را راهی بندر ماری فرانسه کرد تا در یکی از کشتی‌های تجاری آنجا به کار مشغول شود. از همان روزها و سال‌ها بود که جوزف طعم زندگی در دریا را چشید و چندانال بعد به انگلستان مهاجرت کرد و به مدت ۱۷سال در یکی از ناوگان‌های بریتانیایی به کار مشغول شدو عاقبت موفق شد شهروندی کشور انگلستان را به‌دست آورد. این نویسنده لهستانی در کنار کار ملوانی همچون دوران کودکی‌اش بـه خواندن کتاب‌های گوناگون از ادبیات جهان مشغول شد و به‌خاطر ماجراهای مختلفی که در طول سفر برایش پیش آمد، تصمیم به نوشتن خاطراتش در قالب داستان‌های کوتاه و بلند، آن‌هم نه به زبان مادری، بلکه به زبان انگلیسی کرد و طولی نکشید که به یکی از برجسته‌ترین نویسندگان لهستانی‌الاصل انگلیسی‌زبان تبدیل شد. کنراد بعد از ۲۰سال کار روی کشتی بازنشسته شد و در یکی از روستاهای انگلستان خانه‌ای خرید و باقی عمرش را با مرور خاطراتش به نوشتن باقی کتاب‌هایش پرداخت. او تا پایان عمر در انگلستان ماند و در همانجا از دنیا رفت. «هنری جیمز» نویسنده مطرح آمریکایی در یکی از یادداشت‌هایش در مورد او این‌گونه نوشته است: «بدون شک هیچ نویسنده‌ای بهتر از جوزف کنراد توانسته دریا و زیبایی‌هایش را به زبان کلمات بیان کند. علاوه‌بر این به نظر می‌رسد نگاه تیزبین و روان‌شناختانه کنراد در داستان‌های دریایی‌اش به جز دریا، مسافران دریا را هم به بهترین شکل ترسیم کرده است. مشخصه‌ای که نظیر آن را فقط در آثار فودور داستایوفسکی، نویسنده نابغه روس می‌بینیم.»

طوفان دریا

در میان آثار معروف کنراد که ساختار، زمان و مکان داستان‌ها بیست‌در دریا می‌گذرد، رمان «طوفان دریا» یکی از متمایزترین آثار اوست که چندین نسل از خوانندگان و عاشقان ادبیات در سراسر دنیا تا به حال آن را خوانده‌اند و نقد و بررسی‌های زیادی در دانشکده‌ها، رسانه‌ها و محافل ادبی از این کتاب نقل شده است. در این داستان با ناخدا و مسافرائی مواجه می‌شویم که سفر پرخطری را در پیش می‌گیرند و در میانه سفر با طوفان وحشتناکی رویه‌رو می‌شوند. کنراد در جایی گفته بود که تمام حوادث و فصل به فصل رمان طوفان دریا را با تمام وجود حس کرده است و ۸۰درصد اوقایی را که به رشته‌تحریر درآورده، واقعی است و تخیل رنگ کمرنگ‌تری در این رمان پرماجرا دارد. همچنین «ناخدا» مک‌ور، ناخدای کشتی و شخصیت اول این داستان، حاصل تجربیات بیست‌سال زندگی من در دریاهای جهان است. در پشت جلد یکی از چاپ‌های رمان «طوفان دریا» این‌گونه می‌خوانیم: «کنراد در زندگی خود روی آب، تجربار منحصربه‌فردی داشته که برای نوشتن منبع غنی‌ای به حساب می‌آید، ناخدا مک‌ور» داستان کنراد مردی ساده، خالی از تخیل و کاملاً برونگراست. به نظر می‌رسد که طوفان برای ناخدا مک‌ور وسیله‌ای می‌شود تا خواننده و حتی خود ناخدا از شخصیت او درک بهتری پیدا کند. کنراد در آثار دریایی‌اش، از جمله طوفان دریا که منتقدان آثار ادبی آن را اوج نثرنویسی انگلیسی در عرصه رمان دانسته‌اند، بدون تردید مضامین روان‌شناختی را نیز در نظر داشته و در مجموع به مفاهیم کلان زندگی پرداخته است.» در این داستان ناخدا مک‌ور که خود مردی سرد و گرم چشیده با خصایص انسانی و گاه احساسی است، اکثر سفرهای دریایی‌اش را با آرامش و بدون خطر سفر کرده ناگاهان در کشتی به همراه خدمه و مسافران‌ش درگیر طوفانی بسیار هولناک و وحشتناک می‌شوند. او در آنجاست که در مواجهه با چالشی سهمگین اطرافیان و همکارانش را می‌شناسد و به شخصیت اصلی آنها پی می‌برد. یکی از کسانی که در آن حادثه مرگبار نقاب اصلی‌اش را از چهره برمی‌دارد، دوست قدیمی و نزدیکش است که مقابل او قرار می‌گیرد و باقی ماجرا… توصیفات و استعاره‌ها و تشبیهات او از خشم دریا آنقدر ملموس و قابل باور است که مخاطب خود را انگار در دل یک دریای طوفانی با امواج سنگین احساس می‌کند. کنراد در این کتابش می‌خواهد بگوید که همیشه انسان‌ها در لحظات بحرانی زندگی و در لحظات بیم و امید است که چهره واقعی خودشان را آشکار می‌سازند و به زبانی عامیانه‌تر، انسان در شرایط سخت است که دوست و دشمن خود را می‌شناسد.



سید گره بنادر – سمید قلیچی – آتش‌سوزی در بندر شهیدرجایی، بزرگ‌ترین حادثه حریق در کشور بوده است». این بخشی از صحبت‌های روز گذشته قدرت‌الله محمدی، مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی درباره اطفای حریق ناشی از حادثه انفجار روز شنبه (۹اردیبهشت) در بندر شهیدرجایی بندرعباس است. او البته گفته که نیروهای آتش‌نشانی توانسته‌اند اصل حریق را کنترل کرده و در حال لکه‌گیری، خنک‌سازی محیط و پایان ماموریت هستند. تا لحظه تهیه این خبر، خوشبختانه حتی یک نفر از نیروهای امدادی مصدوم نشده‌اند. مدیرعامل سازمان آتش‌شناسی همچنین ابراز امیدواری کرده است که عملیات اطفای حریق در بندر شهیدرجایی تا پایان شب روز دوشنبه به اتمام برسد. احتمالاً حالا که شمع این گزارش را می‌خوانید پس از حدود ۳شبهانه‌روز عملیات اطفای حریق بزرگ‌ترین بندر تجاری کشور به پایان رسیده است.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سسر آمد، انفجار و آتش‌سوزی مهیب روز شنبه در بندر شهیدرجایی، مناطق مختلفی از جنوب ایران را به لرزه درآورد. شدت موج این انفجار به حدی بود که بسیاری از ساکنان بندرعباس، روستاهای اطراف و حتی ساکنان بخش‌هایی از جزیره قشم آن را شبیه زلزله‌ای مهیب تصور کردند. پس از انفجار این دامنه آتش‌سوزی بود که به کانتینرهای دیگر و بخش‌هایی از بندر شهیدرجایی گسترش یافت. در ۳شبهانه‌روز گذشته نیروهای امدادی با تلاش مضاعف در حال انجام ماموریت اطفای حریق بودند. کادر درمان نیز در بندرعباس و برخی دیگر از شهرهای کشور مشغول ارائه خدمات درمانی به آسیب‌دیدگان این حادثه شدند. تصاویر و ویدئوهایی که از محل وقوع انفجار و حوالی آن در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های رسمی منتشر شد، حاوی صحنه‌هایی بهت‌آور و فاجعه‌آمیز از آسیب‌های جانی و مالی بود.

موضوع شناسایی، شفاف‌سازی و معرفی علت، عامل و مقصران احتمالی انفجار در بندر شهیدرجایی بندرعباس از همان ساعات ابتدایی که این موضوع تبدیل به سرخط اخبار رسانه‌ها شد، موردتوجه قرار گرفت. طی سه‌شبهانه‌روز گذشته از وقوع این فاجعه علاوه‌بر رهبر معظم انقلاب اسلامی و رئیس‌جمهور، بسیاری دیگر از مسئولان نیز بررسی دقیق، شناسایی، شفاف‌سازی و معرفی علل و قصور مربوط به این حادثه تلخ که موجب آن دست رفتن جان‌های عزیز بیش از ۲۶هموطن و مصدوم‌شدن بیش از ۱۲۰ نفر شد، را مورد تأکید قرار دادند.

بررسی کامل، کشف و پیگیری طبق مقررات

آنطور که یکشنبه‌شب پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری اعلام کرده است، درپی حادثه دردناک آتش‌سوزی در بندر شهیدرجایی بندرعباس، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی ضمن تسلیت بـه خانواده‌های مصیبت‌زده، مسئولان امنیتی و قضایی را موظف کردند که هر گونه سهل‌انگاری یا تعمد در این حادثه را به‌طور کامل بررسی و کشف کرده و بر طبق مقررات پیگیری نمایند. در بخشی از پیام رهبر انقلاب درباره این حادثه به صراحت ذکر شده است که: «مسئولان امنیتی و قضایی موظفند با بررسی کامل، هر گونه سهل انگاری یا تعمد را کشف و بر طبق مقررات پیگیری کنند.»

وضعیت غیر قابل قبول در مدیریت بنادر

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور نیز که بعدازظهر روز یکشنبه در سفری سـر زده عازم بندرعباس شده و در بازدیدهایی در جریان اتفاقات و اقدامات در حال اجرای بندر شهیدرجایی قرار گرفته بود، در بخشی از صحبت‌های خود در جلسه ویژه ستاد مدیریت بحران، اظهار کرد: در گفت‌وگو با استاندار مطرح شد که نگهداری بلندمدت ۱۲۰هزار تا ۱۴۰هزار کانتینر در این بندر قابل قبول نیست. نباید کالاهایی که وارد می‌شوند ماه‌ها در بندر باقی بمانند؛ باید فرایند ترخیص تسریع شود. پزشکیان با دستور به تیم‌های تخصصی استان و وزارتخانه‌های مرتبط تصریح کرد: «ضروری است یک مطالعه تطبیقی درباره مدیریت بنادر در کشورهای پیشرفته انجام و راهکارهای اصلاحی با کمک دانشگاهیان، کارشناسان و مدیران باتجربه، تدوین شود.

رئیس‌جمهور افزود: مطالعات تطبیقی باید ظرف یکی، دو هفته جمع‌بندی تا در جلسه‌اش با حضور مسئولان استان، تصمیمات نهایی در این زمینه اتخاذ شود. پزشکیان با تأکید بر اینکه استمرار وضعیت فعلی در مدیریت بنادر کشور پذیرفتنی نیست، یادآور شد: نباید اجازه داد حتی یک‌دهم این حجم کانتینر بدون ساماندهی در بنادر باقی بماند. برای این کار نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اتخاذ تدابیر علمی و عملی هستیم و دولت آمادگی هر گونه همکاری در این زمینه را دارد.

دستور ویژه رئیس دستگاه قضا برای پیگیری

در همین حال روز گذشته حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه، طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضائیه، گفت: قـامات قضائی ذیربط از جمله دادستان کل کشور با همکاری دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی، مقصران احتمالی و تعلل‌کنندگان و عناصری که

«روزنامه سر آمد» از اهمیت شفاف‌سازی و معرفی عامل فاجعه

بندر شهیدرجایی گزارش می‌دهد؛

مقصر شنبه‌سیاه بندر کیست؟

رهبر انقلاب: هر گونه سهل انگاری یا تعمد حادثه را بررسی

و طبق مقررات پیگیری نماید

اسکندر مؤمنی کمیته‌ای ویژه برای رسیدگی به خسارات تشکیل شد.

اراده‌نماینندگان مجلس برای معرفی مقصر فاجعه ابوالقاسم جراره، نماینده مردم تهران در مجلس نیز در تذکری در جلسه روز یکشنبه مجلس شورای اسلامی گفت: متأسفانه سازمان بنادر که مسئول ارشد آن یک روز سابقه مسئولیت مرتب ندارد، هیات‌عامل آن ناقص است و ۲نفر از ۵نفر عضو هیات‌عامل حضور دارند، وزیر راه‌وشهرسازی باید پاسخ دهد که آیا با این روش می‌توان سازمان بنادر را مدیریت کرد. فاطمه جراره، نماینده مردم بندرعباس در مجلس نیز روز یکشنبه در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی گفت: اگر حادثه تلخ انفجار در بندر شهیدرجایی ناشی از قصور است، یکبار برای همیشه باید با مقصران بدون مماشات و تبعیض و به‌صورت کاملاًصادقانه و شفاف برخورد شود و آنان به‌سزای بی‌تهدی خود برسند و در برابر دیدگان مردم مجازات شوند تا درس عبرتی برای دیگران شود.

به‌دنبال مقصر در سازمان بنادر و دریانوردی

برخی رسانه‌ها درباره نقش سازمان بنادر و دریانوردی و عدم‌دقت و نظارت کافی ایـسن مجموعه در وقوع فـاجعه بندر شهیدرجایی بندرعباس گمانه‌هایی را مطرح کردند. به عنوان نمونه خبرگزاری تابناک با انتشار مطلبی نوشته است: «در این میان فرزانه صادق، وزیر راه‌وشهرسازی نیز با انتصاب افرادی غیرمتخصص در مناصب کلیدی در جایگاه‌های مهم مزید بر علت شد تا این بندر قدم به قدم به نابودی پیش رود؛ به‌طوری که با گماردن سعید رسولی به‌عنوان معاون حمل‌ونقل این وزارتخانه که با حفظ سمت، سازمان بنادر و دریانوردی را هم سرپرستی می‌کند، بر این ادعاها مهر تأیید زد.

برای مثال سعید رسولی با صرف داشتن مدرک کشاورزی که کمترین ارتباطی به تخصص کاری او ندارد، توانست در برهه کوتاهی در معاونت برنامه‌ریزی و اقتصاد حمل‌ونقل راه‌آهن و عضو هیات‌مدیره راه‌آهن ورود کند و پس از آن مدیرعاملی شرکت راه‌آهن را بگیرد و مدتی هم در سازمان برنامه و بودجه معاون محمدرضا عارف بود تا اینکه با



حکم فرزانه صادق همزمان هم معاون حمل‌ونقل وزارت راه‌وشهرسازی می‌شود و هم در جایگاه سرپرست سازمان بنادر و دریانوردی قرار می‌گیرد.

جای سوال است که اداره سازمانی به اهمیت بنادر و دریانوردی نیازمند تخصص و تجربه کافی در زمینه‌های مرتبط مانند حمل‌ونقل دریایی، لجستیک بندری، اقتصاد دریایی، حقوق بین‌الملل دریایی و مهندسی بنادر است و صرف داشتن مدرک کشاورزی و سابقه فعالیت در حوزه راه‌آهن ارتباط مستقیمی با این زمینه‌ها ندارد و ممکن است منجر به تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسانه و آسیب به این بخش حیاتی بنادر کشور شود.

آنچه واضح است این است که مقصر انفجار بندر شهیدرجایی تنها سازمان بنادر هرمزگان نیست، بلکه ضعف نظارتی وزارت راه‌وشهرسازی نسبت به عملکرد سازمان‌های زیرمجموعه خود بیش از پیش زیر ذره‌بین است. البته انتقاداتی به رئیس‌جمهور که روز گذشته برای بازدید از بندر شهیدرجایی به هرمزگان رسید نیز وارد است؛ به‌طوری که لازم بود خیلی زودتر از این زمان به مشکلات این بندر رسیدگی می‌شد، چراکه ظرفیت زیادی از صادرات کشور و درآمدهای ارزی وابسته به این بندرهمه‌تجاری وابسته است.»

دستورات ویژه‌دادستان کل و رئیس سازمان بازرسی

دادستان کل کشور به دادستان مرکز استان هرمزگان دستور داد تا ضمن بررسی دقیق حادثه انفجار در بندر شهیدرجایی، برخورد قاطع با عامل یا عاملان احتمالی در اولویت قرار گیرد. روز شنبه بود که مرکز رسانه قوه‌قضائیه اعلام کرد:در پی حادثه انفجار در بندر شهیدرجایی (شنبه ۹اردیبهشت) حجت‌الاسلام والمسلمین محمد محمدی، دادستان کل

کشور به دادستان مرکز استان هرمزگان دستور داد تا این حادثه به فوریت و دقت رسیدگی شود. در دستور دادستان کل کشور به دادستان مرکز استان هرمزگان تأکید شده است که بررسی دقیق و رسیدگی ویژه به پرونده و برخورد قاطع و اثرگذار با عامل یا عاملان احتمالی و کسانی که در این حادثه قصور و تقصیر و سهل‌انگاری داشته‌اند، در اولویت قرار گیرد.

در پی وقوع انفجار در محدوده اسکله شهیدرجایی بندرعباس نیز خدائیان، رئیس سازمان بازرسی کل کشور ضمن تسلیت به خانواده جان‌باختگان و آرزوی سلامتی برای مصدومان، با صدور دستوری به محمد اسمی، بازرس کل استان هرمزگان به وی ماموریت داد با حضور در صحنه و نظارت بر نحوه امدادرسانی و رسیدگی به وضعیت مصدومان، ابعاد مختلف حادثه را بررسی و نسبت به معرفی متخلفان و ترک‌فعل‌های احتمالی به مراجع قضایی و اداری اقدامات لازم را انجام دهد.

وقوع قصور در انفجار بندر شهیدرجایی محرز شد

سعیدمرتضی محمودی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی و عضو هیات‌اعزامی رئیس مجلس برای بررسی حادثه انفجار بندر شهیدرجایی در گفت‌وگویی با «ایسنا» با اشاره به ابعاد حادثه انفجار در بندر شهیدرجایی عنوان کرد: تیم اعزامی مجلس به بندرعباس، اهمال و قصور جدی را به‌عنوان دلیل اصلی انفجار در بندر شهیدرجایی تشخیص داده است. نبود ساختار درست و عدم کنترل و نظارت بر کالاهای ورودی و خروجی یکی از دلایل مهم در ایجاد این حادثه بوده است. البته این اهمال نبود نظارت در بنادر دیگر نیز وجود دارد، اما در بندر شهیدرجایی به میزان قابل توجهی وجود داشته است. وی ادامه داد: احتمال تعدد و کارخرابی در این حادثه بسیار کم است. شواهد و تصاویر فیلم‌های مدارسته و گزارش‌هایی که از مصدومان نزدیک به حادثه دریافت شده است، نشان می‌دهد بی‌کفایتی و سهل‌انگاری بسیاری در روند باگیری و دیگر موضوعات بندر شهیدرجایی وجود داشته است. تخلفات در روند حمل بار بـه بندر شهیدرجایی، دروغ اظهاری و اعلام نکردن محتوای واقعی کانتینر‌ها به عینه در این بنادر از سوی مسئولان مربوطه وجود داشته است.

عضو کمیسیون شـوراهـا و امور داخلی مجلس یادآور شد: گزارش تیم اعزامی رئیس مجلس به هرمزگان کامل می‌شود و روز سه‌شنبه به آقای قالیباف ارائه خواهد شد. البته اگر زوایای پنهانی این موضوع داشته باشد، مجدد به گزارش اضافه خواهد شد. اینکه این گزارش در صحن مجلس قرائت می‌شود یا نه، به عهده رئیس مجلس خواهد بود، اما قطعاً قبلاً از ارائه در صحن، رئیس مجلس درباره ابعاد حادثه بندر شهیدرجایی با نمایندگان به تبادل‌نظر خواهد پرداخت. محمودی عنوان کرد: دستگاه‌های امنیتی و انتظامی در حال بررسی هستند تا اگر حتی یک‌درصد احتمال خرابکاری وجود داشته است، مسیبان آن دستگیر و به سزای اعمال خود برسند. رهبر انقلاب نیز در پیامی که برای حادثه بندر شهیدرجایی صادر کردند به برخورد جدی با مسببان این حادثه‌اشاره داشتند. بنابراین حتی اگر پای دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی نیز وجود داشته باشد، نباید عقب‌نشینی کنیم و به شدت با مسببان حادثه بندرعباس باید برخورد کنیم. چراکه این حادثه اصلاً کوچک نبود و هنوز هم مفقودینی وجود دارند که پیدا نشده‌اند. خسارات مادی این انفجار نیز حائز اهمیت است. درحال پیگیری هستیم تا دستور رئیس‌جمهور برای جبران خسارات وارد شده جانی و مادی حتماً به سرانجام برسد و به رویه اداری تبدیل نشود.

خبرهایی که از خروجی خبرگزاری ایلنا با انتشار خبری از قول سعید جعفری، مدیرعامل شرکت توسعه خدمات دریایی و بندری

سینا، درباره حادثه انفجار روز ششم اردیبهشت در بندر شهیدرجایی نوشت: ین سانحه بر اثر اظهار خلاف واقع محموله‌های وارداتی رخ داده و محموله‌های بسیار خطرناک بدون اعلام صحیح به عنوان کالای معمولی وارد و انبار شده بودند. او ادامه داد: متأسفانه بررسی‌های اولیه و کارشناسی نشان می‌دهد که حادثه اخیر نتیجه تکرار اشتباه خطرناک در عدم اظهار صحیح کالای خطرناک بوده است. کالاهای تحویلی فاقد برچسب و اسناد لازم برای شناسایی به عنوان کالای خطرناک بوده‌اند.

از طرف دیگر روز گذشته خبرگزاری ایسنا نیز با انتشار مطلبی مدعی شد که بنابر آنچه که گم‌رک به این خبرگزاری اعلام کرده است محموله وارداتی که شنبه در بندر شهیدرجایی دچار انفجار و حریق شد، هیچ‌گونه شماره کوتاژ و اظهارنامه مبنی بر اینکه به گم‌رک اظهار شده باشد را ندارد و این کشتی و محموله آن در اختیار گم‌رک نبوده است. براساس خبر این خبرگزاری درباره اینکه این محموله از کجا و کی به بندر شهیدرجایی رسیده و محموله حاوی چه موادی بوده و کدام کشتی حامل آن بوده، اطلاعاتی منتشر نشده است. در همین زمینه یک عضو هیئت‌اعزامی از مجلس نیز در گفتگویی از «دروغ اظهارهای» در مورد محموله منفجر شده سخن گفته بود. با این حال بعد از ظهر روز گذشته و در زمان تهیه این گزارش، هر دو خبرگزاری رسمی ایلنا و ایسنا اخبار مورد اشاره را از خروجی خود حذف کرده‌اند.